

Skema 2: Beskrivelse af projektet

(max 5 sider, skrifttype Arial, skriftstørrelse 10)

1. Projektets titel
Fra opgavestyring til værdighedskultur
2. Hovedansøger
Randers Kommune
3. Hvilket/hvilke tema(er) fra værdighedspolitikkerne tager projektet afsæt i? <i>Sæt minimum ét kryds</i>
☒ Livskvalitet ☒ Selvbestemmelse ☒ Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen ☐ Mad og ernæring ☒ Pårørende ☐ En værdig død ☐ Bekæmpelse af ensomhed
4. Resumé af projektet (max 15 linjer)
<p>I Randers Kommune er der en politisk ambition om at sætte en tydelig fælles kurs for kvaliteten af omsorg og nærvær på hele ældreområdet.</p> <p>Siden 2019 har kommunen haft en særlig målrettet indsats i forhold til en mere nuanceret opmærksomhed på det enkelte menneske fremfor at tænke i opgaver, som skal løses. Der er skabt nye organisatoriske og faglige rammer for tværfaglighed, sammenhængende forløb og kvalificering af borgerinddragelse. Men nye evalueringer viser, at medarbejderne mangler et fælles sprog og faglige kompetencer for at kunne arbejde personcentreret og lade indsatserne tage reelt afsæt i borgernes egne ønsker og individuelle behov.</p> <p>Randers Kommune ønsker med dette projekt at introducere nye metoder for at styrke omsorg og nærvær i alle mellem menneskelige relationer på <i>hele</i> ældreområdet og blandt <i>alle</i> faggrupper. Kommunen vil udvikle og implementere en <i>Randers værdighedsmodel</i> baseret på et anerkendt teoretisk og afprøvet grundlag, der vil øge fokus på mennesket frem for opgaven. Implementeringen af Randers-modellen vil ske med en integreret omlægning af dokumentationen i kombination mellem Værdighedsmodellen og personcentreret omsorg med Fælles Sprog III.</p>
5. Beskriv baggrunden for projektet, herunder det udviklingsområde/den problemstilling projektet tager afsæt i samt hvilken viden / hvilke erfaringer projektet bygger på
<p>Baggrund I 2019 implementerede Randers Kommune den rehabiliterende organisation i hjemmeplejen. Formålet er at understøtte værdighed, omsorg og nærvær i praksis via sammenhæng og en høj grad af selvbestemmelse og meningsfuldhed for borgeren.</p> <p>Alle medarbejdere blev undervist i rehabilitering og borgercentreret pleje og der blev indført mødefora og arbejdsgange til at understøtte tværfaglighed og et større fokus på mennesket frem for opgaven. Supplerende blev dokumentationspraksis i hjemmeplejen understøttet af nye arbejdsgange for brugen af FSIII i Nexus. Konkret bl.a., hvordan mål og handleplan kunne tilgås på alle enheder og derved bidrage til sammenhæng i indsatserne med større afsæt i borgerens mål.</p> <p>Udviklingsområder Evalueringen af den nye rehabiliterende organisation i hjemmeplejen peger, fra audits, supervision, praksisobservationer og interviews med borgere og medarbejdere og ledere, på tydelige indsatsområder. Konkret viser evalueringen, at der er behov for at udvikle metoder og faglige tilgange for tværfaglighed og sammenhæng, der sikrer borgerens reelle deltagelse og selvbestemmelse og dermed øget livskvalitet, omsorg og nærvær for <i>hele</i> ældreområdet.</p> <p>Erfaringen fra Randers Kommune genfindes også på nationalt plan. Videnscenter for værdighed har i 2018 udarbejdet en behovsanalyse for værdighed, der sammenfattende påpeger, at værdighed bl.a. er rehabilitering og selvbestemmelse – og, at der i den forbindelse særligt ses udfordringer ift. at inddrage borgerens egne ønsker i planlægningen af de faglige indsatser. Fokus er ofte i praksis</p>

på specifikke arbejdsopgaver, der skal gennemføres og dokumenteres. Borgerens ønsker og behov glider ubevidst i baggrunden for selve opgaveløsningen.

Randers Kommune ønsker primært at målrette projektet på følgende udviklingsområder:

Dokumentation: Dokumentationen på ældreområdet mangler større faglighed og fokus på inddragelse af borgeren. Bl.a. fordi borgerens livshistorie ikke bliver udfyldt i tilstrækkelig grad for alle borgere. Vigtig viden om borgerens levede liv og om centrale pårørende indgår dermed ikke i tilstrækkeligt omfang i den fælles vidensdeling og tilrettelæggelse af de faglige indsatser. Audits viser, at den faglige dokumentation har behov for at blive opkvalificeret. Bl.a. fordi dokumentationen ikke målretter de indsatser, der er allokeret til borgeren eller afspejler borgerens ønsker og behov. Mange medarbejdere oplever, at dokumentationen er svær, at de mangler et fælles sprog og en fælles forståelse af nødvendig dokumentation.

Inddragelse af borgerens ønsker: I kommunikationen med borgeren oplever medarbejderne, at det kan være svært at få viden om, hvad der er vigtigt for den enkelte borger og hvad der har betydning for livskvaliteten. Medarbejderne oplever, at særligt borgere med kognitive funktionstab eller borgere med psykiske problemer, udfordrer deres kompetencer. Det kan resultere i, at borgeren ikke altid bliver inddraget og ikke får samme målrettede tværfaglige indsats, som mere ressourcestærke borgere. Medarbejderne efterspørger metoder og tilgange, der kan styrke deres kommunikation og inddragelse af alle borgere uanset kognitive og/eller psykiske funktionstab.

Pårørendesamarbejdet: Medarbejderne oplever, at der ofte er unødvendige, modsatrettede forståelser, hvor de pårørende ikke har samme mål som borgeren. Det vanskeliggør et inddragende samarbejde og ofte bliver resultatet uværdigt for borgeren. Medarbejderne efterspørger metoder, sparring og kompetencer til at fremme samarbejdet med de pårørende.

Teoretisk og metodisk viden, som projektet bygger videre på:

Randers Kommune ønsker i dette projekt at videreudvikle eksisterende viden, teori og modeller fra: rehabilitering, personcentreret omsorg og Værdighedsmodellens principper. Formålet er at understøtte omsorg og nærvær i praksis via værdighed og en ny tilgang til borgerinddragelse.

Den personcentrerede omsorg: Det er en model for omsorg, der er udviklet af den engelske psykolog Tom Kitwood. Det er en grundlæggende tilgang, som kan anvendes til alle mennesker, der har behov for støtte, omsorg og pleje. Tilgangen handler om at se det enkelte menneske som et unikt menneske, der skal anerkendes og respekteres, og som har sin egen livshistorie og personlighed. Målet med at arbejde personcentreret er at skabe størst muligt velbefindende ved bl.a. at imødekomme og understøtte de basale psykologiske behov hos det enkelte menneske.

Værdighedsmodellen: Det er en ny model, der bygger på elementer fra den personcentrerede omsorg. Med værdighedsmodellen har man tilføjet Tom Kitwoods model en trivselsdimension koblet med elementer fra Marte Meo, valideringsterapi og forståelsen om perspektivskifte og scenisk forståelse. Modellen er udviklet i et samarbejde mellem Altiden Skovsminde Plejecenter og Dorte Balslev, som er praksisekspert i Sundhedsstyrelsens Videnscenter.

Værdighedsmodellen er en dynamisk model, der kan benyttes på flere forskellige måder i alle mellem menneskelige relationer. Det betyder, at den kan benyttes i forhold til borgere og pårørende, men man kan også anvende elementer af den i forhold til organisationen. Ved at anvende Værdighedsmodellen søger vi et fælles sprog og en fælles tilgang, hvor hele organisationen arbejder efter de samme mål og koordinerer ud fra en borgerinddragende tilgang.

6. Beskriv hvordan projektet understøtter puljens formål om at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen med afsæt i mindst ét af de syv værdighedstemaer.

Randers Kommune ønsker at styrke omsorg og nærvær i hele ældreplejen særligt inden for følgende fire værdighedstemaer (se også Bilag 1: Driverdiagram):

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Udviklingspotentialer her er dokumentationen og det fælles sprog, der i øjeblikket er en barriere for den vidensdeling, der er nødvendig for skabe sammenhæng og kvalitet i de tværfaglige indsatser. Kommunen vil skabe et fælles sprog på tværs af fagligheder med afsæt i Værdighedsmodellen ved at udvikle praksis, kultur og kompetencer. Ambitionen er at sikre relevant vidensdeling, der

afspejler, hvad der er vigtigt for borgeren. En fælles faglighed og et fælles sprog vil præcisere dokumentationen og bidrage til at reducere unødige dokumentation og misforståelser. Ved at benytte Værdighedsmodellen i vores daglige omgang med hinanden og systematisk brug af modellen i planlægningen af omsorgen til den enkelte person, opbygger vi en værdighedskultur, hvor værdighedsmodellen bliver et kendt gennemgående redskab, og vi sikrer at omsorg og mødet bliver nærværende og meningsfuld for den enkelte.

Selvbestemmelse og livskvalitet:

Den rehabiliterende indsats kan kun tage afsæt i borgerens ønsker for en meningsfuld indsats. Evalueringen viser, at den nuværende tilgang kalder på noget andet end blot at spørge, hvad borgeren har af mål. Denne tilgang bliver for instrumentel uden blik for borgeren.

Værdighedsmodellen er et redskab, der understøtter medarbejderne i at tage afsæt i det, der er vigtigt for borgeren. Ved systematisk at gennemgå de enkelte elementer af værdighedsmodellen i samarbejde med borgeren selv og dennes pårørende, lærer vi borgeren bedre at kende, og vi formår at prioritere de elementer, der er vigtige for borgeren. Derfor ønsker Randers Kommune at introducere Værdighedsmodellen for at udvikle medarbejdernes kompetencer til at afdække og integrere, det der er vigtigt for borgeren og sammen med borgeren at indarbejde denne viden i fastsættelsen af det gode rehabiliteringsmål.

Randers Kommune ønsker at implementere Værdighedsmodellen på *hele* omsomsområdet. Hidtil er modellen implementeret i mindre skala bl.a. på Skovsminde Plejecenter i Græsted.

Ved at anvende Værdighedsmodellen i alle relationelle sammenhænge i organisationen styrkes tilgangen, praksis og kulturen yderligere. Det er et fælles ansvar for ledelse og personale at skabe en bærende kultur og praksis i alle sammenhænge og relationer på ældreområdet.

Pårørende

Rehabilitering er en samarbejdsproces og de pårørende er ofte en særlig ressource, der har stor betydning ift. borgerens livshistorie og livskvalitet. Omsorg og forståelse er centrale forudsætninger for en vellykket indsats for borger og pårørende. Uddannelse, træning og supervision af medarbejdere og ledere i Værdighedsmodellens socialpædagogiske metoder vil bidrage til forbedret kommunikation, tilgang og inddragelse af de pårørende. Anvendelse af Værdighedsmodellen i samarbejdet med de pårørende understøtter en høj grad af inddragelse, der tydeliggør den pårørendes værdi og rolle som en betydningsfuld ressource. Derudover tilegner de pårørende sig kompetencer, der yderligere understøtter nærværet og en identitetsbevarende indsats over for borgeren.

I praksis/implementering:

Randers Kommune ønsker at anvende sin udvidede udgave af Værdighedsmodellen bredt i *hele* organisationen og understøtte omsorg og nærvær i praksis i alle sammenhænge og relationer. Randers-værdighedsmodel skal i praksis integreres bl.a. ved 1) Indflytning på plejecenter eller opstart af forløb i hjemmeplejen under indflytnings- eller opstartssamtaler til at lære borgeren at kende. Det er en systematisk måde at få relevante informationer om borgeren, der gør det muligt at tilrette og tilpasse en individuel socialpædagogisk og plejemæssig tilgang, 2) tværfaglige rehabiliteringsmøder i hjemmeplejen og plejecentrene, 3) pårørendeuuddannelse – modellen kan benyttes til at inkludere pårørende i den daglige omsorg for borgeren, uanset om der er tale om en borger på plejecenter eller en person i eget hjem. Pårørende kan have behov for at blive inkluderet i dagligdagen og kan søge selv at få en rolle og nogle redskaber, 4) MUS-samtaler i udviklingsdialogen mellem leder og medarbejdere, 5) i lederudviklingen på ældreområdet og 6) kommunens generelle værdigrundlag.

7. Beskriv hvordan projektet understøtter puljens mål om at se på veje til at reducere unødvendige dokumentationskrav og optimere eksisterende dokumentationsprocesser til gavn for den enkelte ældre.

Projektet understøtter formålet om at reducere unødige dokumentation ved at koble den metodiske tilgang i Værdighedsmodellen og personcentreret omsorg med metoden Fælles Sprog III (FSIII).

Randers Kommune vil udvikle en arbejdsgangsbeskrivelse til FSIII, der indbygger elementerne fra Værdighedsmodellen. Forståelse og træning af de nye arbejdsgange og dokumentationskrav, skal integreres i kompetenceudviklingen vedr. Værdighedsmodellens metoder.

Koblingen mellem værdighedsmodellen og FSIII gør dokumentation til et brugbart samarbejdsredskab. Dokumentationskravene vil afspejle den fælles tilgang til borgerne via Værdighedsmodellen og i mindre grad være styret af monofaglige indsatser eller hvilken funktionalitet, der er i Nexus. Konkret vil indsatsen for at reducere unødigt dokumentation tage udgangspunkt i det, der er meningsfuldt for borgeren og indarbejde elementer fra metoden samskabt styring*. Denne metode er anvendt af bl.a. Sorø Kommune til at reducere og præcisere dokumentationskrav, så det opleves meningsfyldt ift. kerneopgaven (*[Samskabt styring, Sorø Kommune](#))

8. Beskriv projektets metoder og processer, og hvordan de understøtter formålet om at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen gennem *innovative* veje og skabe positiv forandring i praksis. Herunder overvejelser om inddragelse af borgere, involverede medarbejdergrupper og andre relevante parter.

Faglig metode I projektet vil Værdighedsmodellen blive afprøvet som en integreret del af rehabiliteringsindsatsen på kommunens ældreområde. Randers Kommune ønsker innovativt at anvende en ny værdighedsmodel, der skal foldes ud som en model og et redskab til gavn i alle mellem menneskelige sammenhænge herunder borgere, pårørende, medarbejdere og ledere og koble den til den rehabiliterende tankegang.

Vi vil anvende og udvikle Værdighedsmodellen, så den skaber nærvær i omsorgen og sikrer sammenhæng og borgersamarbejde i rehabiliteringsprocessen. Ambitionen er at opnå et dynamisk, fleksibelt og udviklingsorienteret forløb med kvalitetsstyring, evaluering og justering.

I Randers Kommune vil Værdighedsmodellen danne ramme om en fælles tilgang og et fælles sprog for omsorg og nærvær i borgerens hverdagsliv gennem fokus på den enkeltes trivsel, velvære og livskvalitet. Forventede resultater omfatter bl.a. a) bedre trivsel hos borgere og pårørende, hvilket konkret viser sig ved at der anvendes mindre antipsykotisk medicin, b) fald i antallet af magtanvendelser, c) pårørende beskriver, at de har fået en bedre relation til personalet og til deres nære, d) øget trivsel og eventuelt fald i sygefraværet blandt personalet.

Didaktisk metode Projektet skal resultere i en adfærdsændring hos medarbejderne og en kultur, der bidrager til en lærende organisation. Vægtningen af holdundervisning er derfor minimeret og læring foregår i høj grad i praksis sammen med borgerne. Holdundervisning inddrager pædagogiske teorier om nærmeste udviklingszone, Cooperativ learning og Transfer. Til supervision og observation anvendes principper fra Aktionslæring, Fixed vs. Growth mindset, psykologisk sikkerhed og elementer fra adfærdsteori til at skabe praksisnær læring sammen med medarbejderne i den virkelighed, de står i. Det styrker mod til læring og implementering af modellen og muligheden for at fjerne de barrierer, medarbejderne oplever.

Udviklingsmetode – inddragelse af medarbejdere og borgere

Forbedringsmodellen bygger på principper om handlingsorienteret læring. For at komme helt tæt på praksis og udvikle løsninger sammen med medarbejdere og borgere er det nødvendigt at indarbejde processer, der muliggør løbende læring. Metoden kan med sin systematiske inddragelse af fagfolk og borgere inddrage kompleks viden i udviklingen af kulturændringer og holdbare løsninger, der virker. I dette projekt er det ambitionen at afdække udfordringer og årsagsforklaringer i og sammen med praksis. Tilrettelæggelsen af projektet vil bære præg af, at der udvikles og testes i mindre skala og derefter spredning til øvrige områder.

Adfærdsdesign er en metode til at afdække, hvordan den ønskede adfærd manifesterer sig konkret i kultur og praksis. Adfærdsdesign som metode sigter grundlæggende mod at gøre det let at gøre det rigtige. Randers Kommune ønsker at udvikle organisationen med brug af metoder inden for Adfærdsdesign, så dokumentationssystemer, planlægning og møder tilrettelægges, så det er nemt for medarbejderne at gøre det rigtige. Borgeren skal have medarbejdernes opmærksomhed og nærvær. Medarbejderne er nøglen til løsningen. En kombination mellem forbedringsmodellen og adfærdsdesign bringer udvikling og løsning tæt på praksis og er baseret på medarbejdernes egne behov og løsningsforslag. Udviklingsarbejdet og implementeringen vil involvere medarbejdere og ledere fra hele organisationen på plejecentre, hjemmeplejedistrikter, sygeplejegrupper m.v.

9. Beskriv projektets potentiale ift. at skabe ny praksis og løsninger, der kan overføres til andre kommuner, herunder hvordan evt. samarbejde med andre aktører understøtter dette.

Med projektet vil Randers Kommune udvikle og afprøve en skalerbar værdighedsmodel på hele ældreområdet, der er integreret med den igangværende rehabiliteringsindsats. Mange andre kommuner arbejder målrettet med rehabilitering og oplever de samme udfordringer og udviklingsområder, som Randers Kommune har afdækket.

Modellen er målrettet ældreplejen som en manual, der umiddelbart kan anvendes i andre kommuner og understøtte en grundlæggende manifestering af mellem menneskelig værdighed i den kommunale organisation.

Konkret vil projektet munde ud en overførbart og afprøvet praksisnær omsorgsmodel for hele ældreområdet, hvor det er borgerens livssituation, der er omdrejningspunktet og styrende for, hvilke indsatser man sætter i gang - og hvor dokumentationen er en integreret del af indsatsen ved at afspejle, at *målet* er at understøtte og udvikle borgerens behov og ressourcer og *indsatsen* er midlet til at opnå dette.

10. Beskriv overvejelser om afsatte ressourcer i projektet til løbende at indsamle og anvende viden, erfaringer og resultater til løbende evaluering og tilpasning af projektet samt understøttelse af de af Sundhedsstyrelsen planlagte aktiviteter for videndeling mellem kommuner.

Det er et centralt element i projektet at sikre den løbende vidensindsamling, udvikling og etablering af løsninger i projektet. Der er afsat ressourcer til projektleder og implementeringsteam, der i samarbejde med Type2dialog løbende indsamler viden og erfaringer om projektet. Det anvendes også til at tilpasse modellen løbende i overensstemmelse med elementerne i Forbedringsmodellen. Der afsættes også ressourcer til indledende workshops og løbende medarbejderinterviews for at indsamle erfaringer og viden om, hvorvidt projektet opfylder de overordnede målsætninger. Med Forbedringsmodellen som en bærende ramme for den løbende styring af projektet, er der indbygget en række processer for indsamling af data og analyse, der muliggør, ikke bare intern opfølgning, men også deling af viden om projektets fremdrift og læring med andre kommuner undervejs i projektperioden.

11. Beskriv projektets:

- organisering,
- ledelsesmæssige forankring og opbakning,
- tilknyttede kompetencer og erfaring,
- tids- og milepælsplan.

Beskriv herunder overvejelser om / argumentation for gennemførligheden af projektet i relation til disse.

Projektet vil være forankret i den eksisterende organisering omkring rehabiliteringsindsatsen og vil være organiseret med en projektgruppe bestående af projektleder og implementeringsteam. Projektgruppen refererer til styregruppen for rehabilitering på omsorgsområdet. Styregruppen omfatter bl.a. omsorgschef, sekretariatschef, alle tre områdeledere, leder af Visitationsenheden, projektleder, repræsentanter fra implementeringsteamet, samt FTR fra de faglige organisationer. I den løbende styring vil projektgruppen justere og handle på udfordringer i projektet og efter behov løfte beslutningsoplæg op i styregruppen. Implementeringsteamet har erfaring fra hverdagen og faglig tyngde inden for det sundhedsfaglige område, rehabilitering, tværfaglig dokumentation og værdighed. Et af teamets medlemmer er tilknyttet Sundhedsstyrelsens værdighedsrejsehold. Implementeringsteamet vil bl.a. deltage i undervisning og varetage praksisobservationer og supervision. I projektet er der et tæt samarbejde med konsulentvirksomheden Type2dialog, der har været med til at udvikle Værdighedsmodellen. Det omfatter bl.a. kompetenceudvikling og supervision i forbindelse med værdighedsmodellen; løbende justeringer i projektet: indsamling og deling af erfaringer og viden. Det fordrer et tæt samarbejde mellem Type2dialog og projektgruppen i Randers Kommune.

Projektperioden løber fra december 2020 til december 2021 og har fem faser: 1) Planlægning og organisering og, 2) Foranalyse, dataindsamling og forandringsteori, 3) Small-scale opstart, 4)

Large-scale implementering og kompetenceudvikling, og 5) Slutevaluering og afrapportering (se Bilag 2 Faseoversigt).

Randers Kommune vurderer, at projektet er fuldt ud gennemførbart. Organisationen arbejder allerede med den rehabiliterende indsats og personcentreret omsorg. På alle niveauer er der en fælles forståelse af udviklingsområderne og en vilje til at prøve nyt.